TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Giá dầu leo thang vì căng thẳng Trung Đông, áp lực lạm phát tại Việt Nam gia tăng

08:46 07/03/2026

Diễn biến căng thẳng địa chính trị tại Trung Đông đang tạo ra làn sóng biến động mới trên thị trường năng lượng toàn cầu, kéo giá dầu tăng mạnh từ đầu năm 2026. Theo đánh giá của VinaCapital, đà tăng này có thể khiến lạm phát tại Việt Nam nhích lên trong thời gian tới, dù tác động tổng thể được nhận định vẫn ở mức có thể kiểm soát.

Trong báo cáo phân tích mới đây, ông Michael Kokalari, Giám đốc phòng Phân tích kinh tế vĩ mô và Nghiên cứu thị trường của VinaCapital, cho biết giá dầu thế giới đã tăng khoảng 30% kể từ đầu năm 2026. Diễn biến này chủ yếu bắt nguồn từ những rủi ro địa chính trị gia tăng tại Trung Đông – khu vực chiếm tỷ trọng lớn trong nguồn cung dầu toàn cầu.

Theo chuyên gia của VinaCapital, tác động trực tiếp từ xung đột khu vực này đối với nền kinh tế Việt Nam được dự báo không quá lớn. Một trong những lý do là kim ngạch xuất khẩu của Việt Nam sang Trung Đông hiện chỉ chiếm dưới 3% tổng xuất khẩu. Do đó, rủi ro gián đoạn thương mại trực tiếp được đánh giá ở mức thấp.

Giá dầu leo thang có thể khiến lạm phát Việt Nam tăng từ khoảng 2,5% lên gần 4%.

Bên cạnh đó, khả năng xảy ra một chiến dịch quân sự trên bộ quy mô lớn và kéo dài tại Iran hiện được nhận định là tương đối hạn chế. Kịch bản có nhiều khả năng xảy ra hơn là căng thẳng tiếp tục leo thang nhưng chủ yếu mang tính cục bộ, tương tự như "cuộc xung đột 12 ngày" từng xảy ra trước đó. Trong trường hợp này, tác động lên thị trường tài chính toàn cầu có thể mạnh nhưng chủ yếu diễn ra trong ngắn hạn.

Dù vậy, yếu tố đáng chú ý nhất đối với kinh tế Việt Nam vẫn là áp lực từ giá năng lượng. VinaCapital cho rằng đà tăng của giá dầu có thể khiến chỉ số giá tiêu dùng (CPI) của Việt Nam tăng từ khoảng 2,5% so với cùng kỳ lên gần 4% trong các tháng tới.

Tuy nhiên, cơ cấu rổ CPI của Việt Nam phần nào giúp giảm bớt tác động từ biến động giá dầu. Trong đó, nhóm xăng dầu chỉ chiếm khoảng 4% tổng rổ tính CPI, trong khi nhóm lương thực – thực phẩm chiếm gần 36% và phần lớn được sản xuất trong nước. Điều này giúp nền kinh tế có "bộ đệm" nhất định trước cú sốc giá năng lượng toàn cầu.

Dù vậy, giá dầu tăng vẫn có thể lan tỏa sang nhiều lĩnh vực khác của nền kinh tế. Chi phí vận tải và logistics có xu hướng tăng, kéo theo áp lực lên giá hàng hóa và dịch vụ. Đồng thời, chi phí sản xuất của doanh nghiệp cũng có thể gia

tăng, ảnh hưởng đến lợi nhuận và hoạt động kinh doanh.

Ở góc độ vĩ mô, Việt Nam hiện là quốc gia nhập khẩu ròng năng lượng với quy mô tương đương khoảng 1% GDP so với tổng năng lượng tiêu thụ. Vì vậy, khi giá dầu tăng mạnh, nền kinh tế có thể chịu thêm sức ép về chi phí đầu vào cũng như chi tiêu của hộ gia đình.

Dẫu vậy, VinaCapital cho rằng tác động này vẫn trong phạm vi có thể kiểm soát, khi Chính phủ còn dư địa chính sách để hỗ trợ tăng trưởng kinh tế nếu cần thiết.

Ngoài ra, nguồn cung dầu toàn cầu có thể phần nào được cải thiện trong thời gian tới. Theo dự báo, OPEC có thể tăng sản lượng từ tháng 4/2026 nhằm ổn định thị trường. Bên cạnh đó, lượng tồn kho xăng dầu toàn cầu, đặc biệt tại Trung Quốc, đang ở mức cao trong nhiều năm, góp phần giảm bớt áp lực nguồn cung.

Ở góc độ tài chính – tiền tệ, giá vàng tăng cùng với xu hướng đồng USD mạnh lên do nhu cầu trú ẩn an toàn có thể tạo áp lực nhất định lên tỷ giá VND. Kết hợp với lạm phát cao hơn, điều này có thể khiến mặt bằng lãi suất trong nước nhích lên.

VinaCapital dự báo lãi suất huy động kỳ hạn 12 tháng tại Việt Nam có thể tăng thêm khoảng 50–100 điểm cơ bản trong năm nay, lên quanh mức 7%/năm.

Trong kịch bản kém tích cực hơn, nếu giá dầu vượt mốc 100 USD/thùng, lạm phát của Việt Nam có thể vượt 5%, trong khi lãi suất huy động có khả năng tăng lên 7–8%/năm. Khi đó, tăng trưởng GDP có thể giảm khoảng 2 điểm phần trăm do chi phí năng lượng gia tăng và nhu cầu tiêu dùng suy yếu.

Trên thị trường chứng khoán, diễn biến giá dầu có thể tạo ra sự phân hóa rõ nét giữa các nhóm ngành. Các doanh nghiệp liên quan đến dầu khí, lọc hóa dầu, bán lẻ xăng dầu, vận tải biển hay cảng biển được đánh giá có thể hưởng lợi. Trong khi đó, những ngành nhạy cảm với chi phí nhiên liệu và lãi suất như hàng không, du lịch hay bất động sản có thể đối mặt với nhiều áp lực hơn trong thời gian tới.

Nam Sơn *(t/h)*